

ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ВПЛИВ КРОСС-КЛАСТЕРНОЇ КОЛАБОРАЦІЇ НА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Європейський кластерний альянс дотримується позиції, що кластери можуть та повинні грати ключову роль в таких напрямках, як розвиток інноваційних екосистем. Саме кластери мають найбільш збалансовану позицію в питаннях координації між бізнесом, наукою та освітою, владою та експертним середовищем.

Український кластерний альянс, як один з лідерів інноваційного розвитку України, пропонує свої можливості та ресурси в розробці освітніх програм. Експерти Українського кластерного альянсу з університетів постійно розробляють власні освітні програми, орієнтуючись на потреби ринку. Більшість із цих програм призначені для навчання студентів, але також існує кілька програм, створених для просвіти та освіти малих та середніх підприємств. Участь в таких розробках беруть близько 10 університетів. Особливо варто відзначити нові проєкти, спрямовані на розвиток професійно-технічної освіти [3, с. 20].

Екосистема інновацій концептуально спирається на економіку знань. Тенденція інтеграції в екосистему сприяє співпраці між науковим, підприємницьким та державним секторами з метою створення середовища для активного розвитку інновацій та отримання синергетичного ефекту через спільну діяльність підприємств, установ та організацій, задіяних у створенні ціннісних інноваційних пропозицій. [1, с. 21].

Значну роль у складі учасників та партнерів екосистеми інновацій відіграють заклади вищої освіти, оскільки вони є джерелами нових знань і мають можливість їх перетворення на інновації. Це вимагає від наукових спільнот вищої освіти виконання актуальних досліджень і їх комерціалізації, що стане важливим фактором для розвитку інноваційної екосистеми [4, с. 58].

Практичне підтвердження вищезгаданого тезису можливо встановити, дослідивши інтеграційний вплив діяльності кластеру Podillia Fashion Cluster спільно з Хмельницьким національним університетом на можливість освітян та науковців університету активно реалізовувати та комерціалізувати свій науковий потенціал завдяки тренінговим програмам. Проєкт передбачає реалізацію гнучких тренінгових програм за методикою: експрес-модулі тривалістю 2-3 місяці кожен, в які входить теоретичне навчання (не більше третини курсу), самостійна практична робота (третина курсу) і практична робота на виробничих потужностях підприємств Podillia Fashion Cluster.

Передовим досвідом інтеграції в інноваційну екосистему завдяки співпраці між науковим, підприємницьким та сектором місцевого самоврядування може поділитися Kharkiv IT Cluster. Кластер започаткував глобальний проєкт, який змінить майбутнє освітніх послуг міста Харкова. Створення безпечних навчальних середовищ за підтримки міської ради, Офісу реформ Харкова й провідних ІТ-компаній. Учасники об'єднали зусилля для перезапуску технічної освіти. Метою проєкта є створення інноваційних й захищених університетських просторів.

Реалізація проєктів кластерів Podillia Fashion Cluster та Kharkiv IT Cluster відбувається завдяки освітній (університетській) екосистемі підприємництва та складається з кількох рівнів – окремих осіб (студентів, викладачів, адміністративного персоналу, практикантів) та груп

(науково-педагогічного колективу, студентської молоді), а також самого кластеру, заходів і зацікавлених сторін (стейкхолдерів) у межах спільноти (уряд, політики, бізнес, спонсори). Внутрішня підприємницька активність, що обертається навколо навчальної, додаткової та дослідницької діяльності, є центральним елементом освітньої екосистеми підприємництва. [2, с. 207].

Концепція «підприємницької екосистеми» поступово набуває дедалі більшої популярності в останні десятиліття, оскільки уряди, приватні компанії, університети, коледжі, заклади професійної освіти та громади почали усвідомлювати потенціал інтегрованих структур і процесів, які сприяють підприємницькій діяльності на регіональному рівні та можуть підтримувати інновації, продуктивність і зростання зайнятості.

Підприємницькі екосистеми є стратегічним підходом, розробленим для стимулювання економічного розвитку країни шляхом підтримки підприємництва, малого бізнесу та інновацій. Ці екосистеми представляють новий напрямок в дослідженнях підприємницьких ініціатив, що розширює наше розуміння складного середовища, яке оточує процес підприємництва, і водночас робить вагомий внесок у суспільно-політичні дискусії про роль інноваційного підприємництва як фактору регіонального економічного розвитку [5, с. 391].

Список використаних джерел:

1. Лазаренко Ю.О. Екосистема інновацій в Україні: сучасний стан та стратегічні напрями розбудови в умовах воєнного часу. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d88cd093-f742-439f-874c-9b8bd6bdd1a2/content>
2. Васильєва Т.А., Дерев'янко Ю.М., Лукаш О.А., Матющенко М.М. Освітня екосистема як сучасна модель удосконалення взаємовідносин у системі «Освіта» - «Ринок праці». Вісник СумДУ. Серія «Економіка», № 4, 2022.
3. Пропозиції Українського кластерного альянсу для програм підтримки та розвитку інноваційних екосистем [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.clusters.org.ua/blog-single/position-paper-innovational-ecosystems/>
4. Педченко Н.С., Нестуля Ю.О., Кудацький О.М., Педченко М.Г. Інноваційна екосистема відновлення національної економіки: теоретичний аспект. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі, Випуск 4(110), 2023.
5. Тихонова Н.В. Концепція підприємницької екосистеми в професійній (професійно-технічній) освіті України. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки» № 25, 2023.
DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.03.2023.066>